

hele Norges land, hvorfor ogsaa Nord-Norges og særlig Andøens myrer nok snart vilde komme til sin ret. Enkelte anlæg var allerede kommet istand deroppe. Første gang taleren hadde været paa Gaardsmyren, hadde han møtt Vaalers daværende ordfører og stortingsmand for Solør dr. *Sjursen*, som hadde vendt sig mot ham og spurt: »Hvad skal vi gjøre med Glæsmyren?» Ja det spørsmaal kan vi ogsaa stille os den dag i dag. Glæsmyren, hvorav Gaardsmyren kun er en liten del, har et areal av omkr. 5000 maal, hvorav vistnok størstedelen er skikket for torvstrødrift, saa at en torvstrøfabrik der kan forsyne en stor del av Hedemarkens amt med torvstrø. Desuten er der en del brændtorvmyr og partier skikket for opdyrking. Skal myren kunne utnytted, maa de mange hundrede grundeiere bli enige, og det bør Vaaler kommune ta sig av snarest.

Der blev derefter utbragt en skaal for Det Norske Myrselskaps formand, landbruksdirektør *Tandberg*, som av interesse for myrsaken ikke alene hadde avset meget av sin sterkt optatte tid, men ogsaa sin pension.

Stortingsmand *Lasse Trødal* talte for Vaalers nyansatte lensmand *Aarsrud* og ønsket baade ham og bygden tillykke med ansættelsen.

Torvingeniør *Ording* talte for amtstормester *Febe-Steensaas*, som har en ikke liten fortjeneste av at torvskolen i Vaaler er kommet istand.

Tilslut takket landbruksdirektør *Tandberg* for maten, hvorefter man begav sig avsted til jernbanestationen, hvor ekstratoget stod færdig og avgik til fastsat tid kl. 7,30 em.

Vi vil tilslut kun citere, hvad »Hedemarkens Amtstidende« skrev i sit referat:

Derom var færdens deltagere enige, da man rullet tilbake nedover Solør, at det hadde været en meget interessant og særdeles vellykket tur, og Vaaler hadde paa en udmerket maate tat imot sine gjæster. Arrangementet klikket ikke paa noget punkt, og flaggene vaiet festlig over hele den vakre bygd.

SÆLG KUN GOD BRÆNDTORV.

Utdrag av Svenska »Mosskulturforeningens Tidskrift«.

Av dr. H. von Feilitzen.

TORVTVIRKNINGEN har som følge av de høie brændselspriser faat et aldeles usædvanlig opsving, og nye, saavel smaa som store foretagender er igangsat, dels med tanke paa at skaffe sig industri- eller husholdningsbrændsel til eget behov, dels for at benytte sig av de gunstige høikonjunkturer og faa sig en god fortjeneste ed salg av brændtorv.

Herom kan ikke siges andet end godt, ti ethvert bidrag til at skaffe tilveie indenlandsk brændsel maa imøtesees med glæde av alle, som intresserer sig for vort lands uafhængighet og utvikling.

Skal imidlertid brændtorven i dette tilfælde hævde sin plads blandt andre brændmaterialer, samt vinde utstrakt anvendelse og bifald, særlig blandt dem som ikke er vant til dette indenlandske brændsel, og saaledes kanske ser paa det med mer kritiske blikke end de, som har kjendskap til brændtorvens fordeler og eventuelle mangler, maa det forlanges at kun god vare bringes paa markedet.

Herimot har man imidlertid mangesteds desværre forsyndet sig, og klager herover har gjentagne ganger forekommet i pressen.

Den almindeligste anmerkning har været at brændtorven ikke har været tilstrækkelig tør, og hvilken indflydelse en for *høi fugtighetsgehalt* har paa brændtorvens effektive brandværdi tør være tilstrækkelig kjendt. Ikke nok med at mængden av brændbar substans herved nedsættes, men desuten kræves en betragtelig del av brændtorvens varmeeffekt til at fordampe vandet, hvorved den virkelige brændværdi forringes.

Enhver torvfabrikant, som tar sig av sit produkt paa en forsvarlig maate, bør kunde holde sig inden de normale grænser og levere en vare, hvis vandgehalt ikke bør overstige 30 %.

En anden næsten like ofte forekommende klage er, at brændtorven har været for *let* og bestaa av for daarlig fortorvet raamateriale. Man har ikke latt foreta tilstrækkelig nøiagtige forundersøkelser av myrens eventuelle brukbarhet til fremstilling av brændtorv, inden fabrikationen er sat igang, og saa har ikke resultatet motsvaret forventningene.

Naar man undlater at tilkalde sakkyndig bistand, og som følge derav gaar igang med brændtorvfabrikation paa torvstrømyrer, vil dette hævne sig ved det daarlige produkt som erholdes og som vistnok lar sig sælge i brændselsnødens tider, men bringer brændtorven i mis-kredit og hindrer dens fortsatte anvendelse, naar normale tider atter kommer igjen.

Den samme feil har ogsaa bidrad til, at man enkelte steder bearbeider brændtorv med en aldeles for *høi askegehalt*, idet dette ogsaa beror paa manglende kjendskap til raamaterialet, og at man forsømmer at la foreta undersøkelser inden torvtilvirkningen igangsættes. Saadan askerik torv har en lavere brændværdi, hvortil kommer at den kan slagge sterkt og til og med tilstoppe ristaapningene i ildstedene.

En god brændtorv bør i henhold til den svenske torvkomites normer ikke ha en høiere askegehalt end 8 % beregnet paa vandfri prøve. Fugtighetsgehalten bør ikke overstige 30 %, og den færdige, lufttørre og maskinbehandlede brændtorv bør ikke veie mindre end 300 kg. pr. m³, d. v. s. 30 kg. pr. hl. Disse normer burde enhver nøieregnede torvfabrikant let kunde følge.

Man bør kontrolanalysere sit produkt efter en omsorgsfuld prøve

uttagning. Herom henvises til den svenske torvkomites normalbestemmelser indtat i »Meddelelse« nr. 1 d. a. side 12—14.

Kunge man faa dette mer almindelig gennemført, vilde endog mindre samvittighetsfulde torvfabrikanter bli nødt til at være mer omsorgsfulde, levere bedre og mer ensartet vare til stor nytte for den nu opblomstrende torvindustri.

KULMARKEDET.

UTDRAG AV »NORSK NÆRINGS LIV«.

KULMARKEDET stiger fremdeles, og betegnende for situationen er det, at man nu maa finde sig i, hvad grubene forlanger, idet man ellers resikerer overhodet ikke at faa kul.

Det er bemerkelsesværdig, at den samme tonnage som i hele vinter var altfor liten, nu viser sig at være mere end tilstrækkelig. Et norsk kulfirma fik saaledes nylig telegram om, at de baater, som laster kul, ligger paa turn for at komme til, da grubene er ute av stand til at levere det tilstrækkelige kvantum kul, saa at den vanlige ekspedition kan opretholdes. Vi frygter derfor, at forholdene blir endnu vanskeligere, naar man til høsten skal dække landets vinterforbruk.

TIL MEDLEMMENE OG „MEDDELELSENE“ LÆSERE.

PAA grund av den store og glædelige økning av Det Norske Myrselskaps medlemsantal er desværre oplaget av »Meddelelse« nr. 1 og 2 for iaar allerede opbrukt, og vi beklager derfor ikke at kunne sende disse til alle de nye medlemmer. At trykke nye oplag vil i disse tider bli altfor kostbart.

De av myrselskapets medlemmer, som ikke samler eller indbinder tidsskriftet, kunde gjøre os en stor tjeneste ved at tilbakesende de ovennævnte manglende hefter, saa at vi kunde overlate disse til andre, som ønsker komplet aargang, og erstatter vi gjerne portoutlægget.

Redaktionen.
